

Elmúlt farsang, itt hagyott...

„...nyílt napot tartunk az új gyermekeknek, bejöhetnek, ismerkedhetnek, körülnézhetnek, játszhatnak...”
Kocsis Irén óvodavezető a közelmúlt és -jövő eseményeiről.

6. oldal

Könyvtári közlemények

„...kulturális kávéházunk témája a farsang volt, különösen a váli és környékbeli népszokások.”
Csókás Elekné írása a könyvtári programokról.

7. oldal

VÁLI N F Ó

V. évfolyam 2. szám – 2014. március 20.

Váli Község Önkormányzatának tájékoztatója

BECHTOLD TAMÁS

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

- polgármesterek és jegyzők - általános tájékoztatást a kormányhivatal vezető tisztségviselőitől az idei évre vonatkozó feladatokról és eljárásrendről.

Pályázataink rengeteg munkát adtak az elmúlt időszakban. Egészséges életmódra nevelő pályázataink (a Váli KSE és az Önkormányzat által elnyerve) keretén belül heti két alkalommal női torna van az iskolában. Ugyanitt kerülnek megrendezésre heti rendszerességgel az asztalitenisz foglalkozások és a bajnokság is. Kéleti sportok bemutatójára is sor került, ahol különböző küzdősportok mutatkoztak be és vetélkedtek. *Kárpáti Hajnalka* védőnő folyamatosan végzi az egészségügyi szűréseket és már javában szervezi a márciusi egészségnapot. Nagy sikert aratott és egyre népszerűbbek a nordic walking túrák, melyekre szintén a pályázat keretein belül nyílt lehetőség.

Építőipari tranzit-pályázatunkkal kapcsolatban is folyamatosan gyűlnek a feladatok. Három alkalommal meghallgattuk a jelentkezőket, közel kilencven embert, majd átestek orvosi és pszichológiai alkalmassági vizsgálaton. Közülük választottuk ki azt a 35+5 főt, akik részt vehetnek a képzésben. Eközben elindítottuk a képzést végző cég kiválasztását közbeszerzés keretében.

Ádám Zsuzsanna vezetésével folyamatos egyeztetések folynak a Váli Tüzoltó Egyesület által elnyert pályázatról, a könyvtárépítésről, a Vajda-szobor és környezete felújításáról, a kerékpáros pihenőhely kialakításáról, mindkét egészségügyi pályázatról, az építőipari tranzit pályázatról, valamint a befejezett sportpálya elszámolásának beadásáról. Az MVH múlt héten több pályázattal kapcsolatban is helyszíni szemlét tartott, és örömmel mondhatom - alpolgármester

asszonynak köszönhetően - mindent rendben találtak! Köszönöm, hogy munkájával rengeteg terhet levesz a vállamról!

Reményeink szerint hamarosan megérkezik az új polgárőr autó is, melyre szintén MVH-s pályázaton nyert támogatást a Polgárőrség.

Több alkalommal vettünk részt a *Marton József* által szervezett „KarneVÁL” egyeztetésein. Bízom benne, hogy ez az új kezdeményezés sikert arat a váliak körében.

Összeült a Civil Kerekasztal és nagy érdeklődés mellett egyeztetettük az éves programtervet. Jó érzés azt tapasztalni, hogy minden civil egyesülés mekkora lelkesedéssel készül immáron hagyományossá vált rendezvényeire.

Két részben vetítettük le Jankovics Marcell feldolgozásában Madách Imre: Az ember tragédiája című animációs filmjét *Csókás Elekné Anikó* szervezésében.

A családsegítő szolgálat dolgozóival, oktatási intézményeink vezetőivel, *Kárpáti Hajnalka* védőnővel esetmegbeszélést tartottunk a faluban élő problémás élethelyzetben lévő családokról. Ilyen megbeszéléseket negyedévente tartunk. Ennek célja az, hogy a családsegítő munkatársai információhoz jussanak és így segíteni tudjanak a bajbajutottakon.

Az iskolai szülői munkaközösség által szervezett Tea-est ismét jól sikerült. Jó érzés azt tapasztalni, hogy mindig van

Az új évben rengeteg feladat szakadt a nyakunkba. Többek között az egészségügyi és az építőipari pályázatok szervezési munkái, valamint az előző pályázatok lezárása ad rengeteg feladatot.

2014. évtől a Szent László Völgye Kistérségi Társulás tagjai lettünk. Az átmenet sem megy automatikusan. A Családsegítő és Gyermekegészségi Szolgálat mostantól szintén martonvásári központtal működik. Régi társulási központunkhoz, Bicskéhez már csak az orvosi ügyeleti ellátás köt minket. Örömdetes hír, hogy az éves hozzájárulás összege jelentősen csökkent.

A Leader egyesületek is átalakulás alatt vannak, mely kapcsán Gánton kaptunk tájékoztatást. Ezek szerint az egyesületek méretének minimális nagyságát határozták meg, valamint azt, hogy nem nyúlhatnak át megyehatárokon túl. Ennek köszönhetően előfordulhat, hogy a gárdonyi központtal működő Velence Kapuja Egyesület, valamint a Völgyvidék Egyesület fuzionálhat.

Január 13-án hulladékgazdálkodási tanácsulésen vettem részt. A legfontosabb információ az volt, hogy 2014-ben is a VHG Kft. végzi a lakossági és a szelektív hulladék szállítását, a tavalyi kondíciók mellett. 22-én Székesfehérváron kaptunk

néhány lelkes ember, akik szívükön viselik az iskolás vagy óvodás gyermekek sorsát, és igyekeznek segíteni a nem túl gazdag intézményeinken. Köszönet odaadó munkájukért!

Idén januártól teljes szavazati joggal veszünk rész a martonvásári székhelyű Szent László Völgye Kistérségi Társulás munkájában. Az elmúlt hónapban több alkalommal is részt vettem üléseiken.

Mint a Völgyvidék Leader Egyesület felügyelőbizottsági tagja, az egyesület elnökségétől megbízást kaptunk egy munkaügyi kérdés kivizsgálására. Sajnálatos módon az egyesület elnöke, elnöksége és a munkaszervezet vezetője közötti konfliktus erősen rányomja bélyegét a munkahelyi légkörre. Jó lenne megnyugtató megoldást találni a feszültségek feloldására és inkább az előttünk álló feladatokra összpontosítani!

Február 22-én, bár csak rövid ideig, részt vettem az iskola alsó tagozatosainak farsangján. Jó volt látni a készülődés izgalmait gyerekeken és pedagógusokon egyaránt.

Tisztelt képviselők! Izgalmas időszak előtt állunk. Az önkormányzati választásokig 7 hónap van hátra. Ha több pályázaton nem indulnánk addig, akkor is rengeteg megvalósítandó feladat áll még előttünk, ráadásul a 2014. év - úgy hírlík - a pályázatok éve lesz. Azt gondolom, községünk fejlesztése továbbra is csak és kizárólag pályázati úton lehetséges. Én büszke vagyok arra a teljesítményre, melynek eredményeként önkormányzatunk és így településünk kikerült a csőd-helyzetből és megindult a fejlődés útján. Ezúton köszönöm mindenki segítségét, és kívánok az elkövetkező időszakra jó munkát!

► Hivatali felhívás

A Vajda János Általános Iskola környékén közlekedő autósok figyelmébe!

Felhívjuk a tisztelt váli lakosok figyelmét az általános iskola körüli forgalmi rend fokozott betartására!

Mint ismeretes, a tavalyi év folyamán a reggeli órákban keletkező kaotikus közlekedési viszonyok megszüntetésére, valamint az iskolás gyermekek biztonsága érdekében az Önkormányzat módosította a Vajda János Általános Iskola körüli forgalmi rendet; megállni tilos táblákat helyeztet ki és egyirányúsította a Szent István tér iskola mögötti szakaszát (Sárköz).

Az azóta eltelt több mint egy év alatt sajnos még mindig akadnak olyan autós szülők, akik az új forgalmi rendet nem szokták meg, a szabályokat nem tartják be. Ezért nyomatékosan felhívjuk az iskola környékén közlekedő autósok figyelmét arra, hogy a megállni tilos tábla hatálya alatt ne álljanak meg, még a gyermekeik ki és beszállásának idejére sem!

Az egyirányú utcát a KRESZ betartásával használják, az egyirányú utcában a megállás a menetirány szerinti bal oldalon csak akkor megengedett, ha a jármű mellett az úttest jobb széléig mérve leg-

alább 5,5 méter szélességű hely marad! A jármű és az úttest másik szélén álló jármű között is legalább három méter széles helynek kell maradnia! A kapubeállókat mindig hagyják szabadon, a kapubeállók előtt ne álljanak meg!

A forgalmi rend betartatásának érdekében a rendőrség segítségét fogjuk kérni, így a szabályokat be nem tartó autósok közlekedési bírságra számíthatnak!

Miklósi Tibor
műszaki iroda

► Választások

Tisztelt Választópolgárok! Az országgyűlési képviselők megválasztására 2014. április 6-án kerül sor.

Szavazni csak személyesen, a személyazonosságot és lakcímet igazoló okiratok bemutatását követően lehet.

Személyazonosságot és lakcímet igazoló okiratok:

- személyazonosító igazolvány
- lakcímkártya
- útlevél
- jogosítvány

Mozgóurnát kizárólag a mozgásában korlátozott személy kérhet írásban a szavazást megelőző második nap 16 óráig a Helyi Választási Irodánál, a szavazás napján pedig 15:00 óráig a Szavazatszám-láló Bizottságtól (kérelem nyomtatvány a HVI-nél beszerezhető).

Várad Endréné
Helyi Választási Iroda

Pályázati tájékoztató

Vál Község önkormányzata TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-1084 számú „Egészséges életmód programok Válon” című pályázata keretében számos rendezvény és foglalkozás áll az érdeklődők rendelkezésére. Különböző vizsgálatok és szűrőprogramok segítik egészségünk megőrzését. December óta folynak a női torna foglalkozások az iskolában, és rendkívül népszerű lett a Nordic walking, melynek utolsó alkalma március 23-án lesz. Az első egészségnap megrendezésére március 22-én kerül sor. Lesz még biciklitúra, életmentő és legegészségesebb étel vetélkedő, focibajnokság. Látogassanak el programjainkra!

A Váli Községi Sportbarátok Egyesülete TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-1429 számú „Egészségre nevelő programok a Váli Sportegyesület szervezésében” című pályázata keretében asztalitenisz foglalkozások, versenyek, bajnokságok zajlottak az iskolában. Elindultak a nyugdíjas klub keretében a stresszel kapcsolatos előadások, melyekre minden hónap 3. hétfőjén várjuk az érdeklődőket. Bemutakoztak és versenyeztek a keleti harcművészetek, itt is lesznek egészségnapok és szűrővizsgálatok.

Kiválasztottuk azt a 35+5 főt, akiknek alkalma lesz a TÁMOP-1.4.6-13/1-2013-0007 „Zöld építőipari tranzitfoglalkoztatás a Váli-völgyben” című pályázatnak köszönhetően szakmát elsajátítani. A képzések várhatóan áprilisban indulnak.

Váli Község Önkormányzata 14,9 millió forint támogatást nyert az MVH-tól a „Többfunkciós szolgáltató tér és könyvtár” pályázaton, melynek keretében a volt orvosi rendelőből alakítunk ki új könyvtárhelyiséget és civil információs központot.

► A korhatár előtti nyugdíj változásáról

Az Országgyűlés által 2011. év végén elfogadott és 2012-től hatályos törvénymódosítás alapjaiban változtatta meg a korhatár előtti öregségi nyugdíjazás feltételrendszerét, lényegében a korai öregségi nyugdíj teljes megszüntetését közelítő szabályrendszer jött létre.

A vonatkozó törvényi rendelkezések szerint korhatár előtti öregségi nyugdíj (előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, korkedvezményes nyugdíj, bányásznyugdíj, korengedményes nyugdíj, ún. művésznyugdíj, a polgármestereknek, az európai parlamenti és országgyűlési képviselőknek külön szabály alapján megállapított öregségi nyugdíj) 2011. december 31-ét követő kezdőnaptól nem állapítható meg. Ez alól egyetlen kivétel van, nevezetesen a nők részére 2011-ben bevezetett, külön életkori feltétel nélküli öregségi teljes nyugdíj, amelyet a legalább 40 év ún. jogosultsági idővel rendelkező nők vehetnek igénybe.

2011. dec. 31-ét követően a következők jogosultak korhatár előtti ellátásra:

1. Az, aki 2011. december 31-ig az előrehozott, csökkentett összegű öregségi nyugdíjra jogosultsághoz a 2012. január 1-jét megelőzően hatályos jogszabályi rendelkezések szerint szükséges életkort betöltötte és a szolgálati időt megszerezte, azzal, hogy a korhatár előtti ellátásra e pont alapján való jogosultság szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni a rokkantsági nyugdíj és a baleseti rokkantsági nyugdíj folyósításának időtartamát is. [Ez tehát gyakorlatilag főleg azokra az 1951-ben született férfiakra és 1952-ben született nőkre vonatkozik, akik 2012 előtt legalább 37 év szolgálati időt szereztek, de az előrehozott öregségi nyugdíjigényüket nem érvényesítették és még az öregségi nyugdíjkorhatárukat sem érték el. Megjegyezzük, hogy az említett 1951-ben született férfi öregségi nyugdíjkorhatára változatlanul 62 év és a 60. életéve betöltésétől kaphatott volna előrehozott öregségi nyugdíjat. Az 1952-ben született nő öregségi nyugdíjkorhatára 62,5 év és az 59. életéve betöltésétől vehette volna igénybe az előrehozott öregségi nyugdíjat csökkentett összegben, ha a szolgálati ideje elérte a 37 évet, de 40 évnél kevesebb volt. Az 1951-ben született férfi részére csak csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjat lehetett volna megállapítani.]

Amennyiben az előrehozott öregségi nyugdíj összegét a 2011. december 31-i szabályok szerint csak csökkentett ösz-

szegben lehetett volna megállapítani, ezt a 2011. december 31-e utáni időponttól megállapított, illetőleg megállapításra kerülő korhatár előtti ellátásokra is alkalmazni kell.

2. Az az 1953-ban született nő is jogosult korhatár előtti ellátásra, aki az 59. életévét betöltötte és a korhatár előtti ellátás kezdőnapjáig, de legkésőbb 2012. december 31-ig legalább 37 év szolgálati időt szerzett.

3. Szintén jogosult korhatár előtti ellátásra az, aki a korhatár előtti ellátás kezdőnapjáig, de legkésőbb 2014. december 31-ig — a 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályok szerint — korengedményre jogosultságot szerzett. [Ebben az esetben az ellátást az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt annyi évvel kérheti, ahány év korengedményt szerzett. Tehát - a jelenleg hatályos szabályok szerint - 2015-től már nem szerezhető további jogosultság, így ettől kezdve csak a 2014. december 31-ig tartó munkavégzéssel szerzett korengedményt lehet figyelembe venni.]

4. Jogosult korhatár előtti ellátásra az is, aki 2011. december 31-ig a bányásznyugdíjról szóló jogszabályok szerint a bányásznyugdíjra, valamint az is, aki az említett időpontig az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíjára szerzett jogosultságot. Az előbbieken részletezett 1-4. pontok szerinti személyi körre egyaránt vonatkozik az a további feltétel, hogy a korhatár előtti ellátásra csak akkor lehetnek jogosultak, ha a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötték be, a korhatár előtti ellátás kezdő napján biztosítással járó jogviszonyban nem állnak, átmeneti bányászjáradékra, vagy balett-művészeti életjáradékra nem jogosultak, és a korhatár előtti ellátás kezdő napján rendszeres pénzellátásban nem részesülnek. Ki kell emelni, hogy a korhatár előtti ellátás igénybeviteléhez az egyéni vállalkozói vagy a társas vállalkozói jogviszonyt meg kell szüntetni, illetőleg az egyéni vállalkozói jogviszonyt szüneteltetni kell, a társas vállalkozói jogviszonyban pedig a társas vállalkozás tevékenységében történő személyes közreműködést kell megszüntetni.

Végezetül felhívjuk a figyelmet azokra az esetkörökre is, amelyek következtében megszűnik a korhatár előtti ellátás. Melyek ezek? Megszűnik az ellátás, ha a jogosult meghal; a jogosult az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti; a jogosult részére öregségi nyugdíj kerül megállapításra; a nyugdíjmegállapító szerv a jogosult kérelmére megszünteti; vagy a nyugdíjmegállapító szerv hivatalból megszünteti az ellátást. [Ez utóbbira különösen akkor ke-

rülhet sor, ha az ellátásban részesülő személy foglalkoztatása a szükséges jognyilatkozat hiányában (ún. fekete munka) történik.]

Felhívjuk az érintettek figyelmét arra is, hogy akinek a korhatár előtti ellátása megszűnik, annak korhatár előtti ellátás ismételen nem állapítható meg.

A korhatár előtti ellátás összegét az öregségi nyugdíjra vonatkozó, a korhatár előtti ellátás kezdőnapján alkalmazandó szabályok szerint kell megállapítani. A kérelem a K03 számú űrlapon (nyomtatvány száma: ONYF.3515-270.) az igénylő lakóhelye szerint illetékes Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnál személyesen vagy postai úton nyújtható be. Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság honlapján (www.onvf.hu) részletes szakmai tájékoztatók találhatók.

*Zsebeházyné Bozóki Erika
munkaügyi előadó*

Hírek

A Községháza előterében bankautomatát helyez el a Buda Takarékszövetkezet, újabb nevén a Buda Regionális Bank. Ennek feltétele volt az épület bejárati portáljának cseréje. Az automata használatát biztonsági kamera ellenőrzi, a külső ajtó kártyaleolvasóval automatikusan nyílik. Sok éves hiányt sikerül pótolni ezzel, így a váliaknak a készpénzfelvételhez nem kell a távolabbi településekre utazni, az automata éjjel-nappal rendelkezésükre áll majd.

Hasznátru hagyott konténerek kerültek kihelyezésre a Községháza udvarán. Kinőtt, megunt jó állapotú ruhákat, cipőket ide helyezhetik el. Ezzel a rászorulókon segíthetnek.

Az Önkormányzat a tűzoltók segítségével megkezdte a Pogányvári út kitarítását. Hamarosan a gazdák és a földtulajdonosok újra gond nélkül közlekedhetnek rajta. Ezzel az önkormányzatnak több éves problémát sikerült megoldania.

Az óvoda támogatására továbbra is gyűjtik a Nodategy területén elhelyezett hatalmas konténerben a papírhulladékot. Kérjük Önöket, most hogy már lassan vége a fűtési szezonnak, a háztartásokban felhalmozódó papírhulladékot hozzák ide, ezzel támogathatják Váli község óvodáit. Egyben arra is kérjük a kedves váliakat, hogy más jellegű hulladékot nem tegyenek a konténerbe, mert nem szállítják el, és ezzel kárba vész az addig gyűjtött papír.

Iskolai erőszak, zaklatás

Az elmúlt hetekben több sajnálatos eseményre derült fény iskolánkban.

SZABÓ ÉVA igazgató

Valószínűleg korábban is történtek hasonló ügyek, de reméljük, hogy a jövőben elkerülhetjük ezeket, ha diák-szülő-tanár számára egyaránt fontos. Tudjuk, hogy intézményünk még mindig a legbiztonságosabb iskolák egyike, és azon dolgozunk, hogy ez így is maradjon.

A tantestület által meghozott döntések (tanulók elbocsátása az iskolából, többen igazgatói, sőt nevelőtestületi megrovást kaptak) azt a célt szolgálják, hogy megakadályozzuk az iskolai erőszakot, a gyerekeknek biztonságos, nyugodt légkört teremtsünk, és ha lehet, megadjuk a hibázóknak is a változás lehetőségét.

Egy tanulmányt olvasva kiderült, hogy a probléma világméretű. Magyarországon minden 6. gyereknek kell szembenéznie valamilyen atrocitással, pedig nem tartozunk a legrosszabb helyzetű országok közé. Az ő számukra a társak közössége nem a vidámságot, hanem a szorongást, az ismétlődő megaláztatást jelenti.

Akkor beszélünk iskolai zaklatásról, amikor jelen van a tudatos, bántó szándék, ha az áldozatnak nincs lehetősége, hogy megvédje magát, és ezek a cselekmények ismétlődően zajlanak. Az esetek döntő többségében olyan esemény, amelynek nincs valódi indoka. Sokszor az áldozatot kiszemelték erre a szerepre (mint a klasszikus viccbe, ahol a kisnyúl azért is kap, ha van rajta sapka, és azért is, ha nincs).

A zaklatás lehet fizikai, testi jellegű (megütés, lökdösés, valamire való kényszerítés, bezárás, szék kihúzása az áldozat alól, köpködés), illetve nem fizikai, verbális (csúfolás, fenyegetés, zsarolás). A zaklatás formája lehet indirekt is, ilyen a kiközösítés minden formája: amikor valakit levegőnek néznek, nem szólnak hozzá, pletykát terjesztenek róla.

A technikai fejlődés a zaklatás új formáját teremtette meg, az elektronikus zaklatást. Ma már gyorsan, szinte „nyom nélkül”, és igen hatékonyan lehet valakit lejáratni, ha rosszindulatú híreket, képeket továbbítunk az interneten vagy a mobiltelefonon keresztül.

A kutatók a zaklatók családi hátterének vizsgálatakor azt állapították meg, hogy

nem az anyagiak, hanem a családi nevelés sajátosságai a döntőek. A zaklatók családjában nagyobb gyakorisággal fordul elő a nemtörődomség, a következtelen fegyelmezés, a testi és lelki bántalmazás. A zaklatók közös vonása, hogy olyan személyek, akik számára fontos a szociális hatalom. Számukra általában öröm, ha másokon uralkodnak, és nem együtt érzők az áldozatokkal. A zaklató számára fontos a közönség is, hogy láthassa az áldozat kiszolgáltatottságát, és a többiek előtt demonstrálhassa a hatalmát.

A szemlélők szerepe ugyanolyan fontos, mint a zaklatóké, hiszen ők leállíthatnák a zaklatót, de ezt nagyon ritkán teszik meg. Ennek több oka lehet: vagy lélekben támogatják a zaklatást, vagy szeretnék kimaradni a hatalmi csatározásból, de a legfontosabb eleme a szemlélők passzivitásának - a félelem. A zaklató passzív támogatói nem sokban különböznek a terrorizálótól, hiszen lélekben egyetértenek a zaklatással. Nem az együttérzés tartja vissza őket, inkább az óvatosság.

Sajnos nagyon kevés az áldozat védelmezője, akit a félelem sem tart vissza attól, hogy valamilyen módon az áldozat segítségére siessen. Szerencsére az iskolánkban történt eseményeknél mindig volt ilyen diák, ezért is derülhetett fény az erőszakra.

Az emberek többsége morálisan próbálja felmenteni magát, miközben nem lép közbe: „Nem is bántották, csak vicceltek!”, „Ilyen mindenkivel megesik”, „Miért éppen én? Más sem csinált semmit!”. A legrombolóbb mégis az, amikor az áldozatot hibáztatják azért, ami történt vele. Innen pedig már csak egy lépés a bűnbakképzés, amikor a bajokért az áldozatot tesszük felelőssé, és így a bántalmazás nemcsak indokolttá, de egyenesen jogossá is válik.

A zaklatás következményei mindenkire nézve rendkívül rombolóak. Az áldozatot folyamatos stressz, megaláztatások érik; annak megélése, hogy senki sem segít rajta rombolja az önbecsülését; visszahúzódóvá, depresszióssá válhat, fejt, hát-, gyomorfájás, alvászavarok léphetnek fel. De a zaklatók helyzete a rosszabb távú következmények szempontjából

rosszabb: nagyobb eséllyel dohányoznak, fogyasztanak alkoholt, drogot, válnak deviáns csoportok tagjaivá.

A szülők, tanárok felelőssége nagy. A legfontosabb tanács: figyeljünk. Tisztázzuk saját viszonyunkat az agresszióhoz: mit tartunk helyesnek vagy helytelennek, következetesek vagyunk-e? A gyerek mindig figyel, és nem a prédikációnkból, hanem a viselkedésünkben tanul. Figyeljünk a gyerekekre: vegyük észre azokat a jeleket, amik problémára utalnak. Bármilyen korú, figyeljünk az érzéseire, törődjünk érzelmi fejlődésével, neveljük felelősségvállalásra. Ha szükséges, kérjük pszichológus segítségét. Vegyük észre, ha változás történik a viselkedésében, a szokásaiban, a tanulási teljesítményben.

Mindnyájunk felelőssége, milyen légkörben nőnek fel a gyerekek, mit látnak, hallanak tőlünk, felnőttektől. Ne feledjük, ők fogják megteremteni a jövőt. A miénket is.

(Buda Mariann: *Iskolai erőszak, iskolai zaklatás* cikke alapján)

A teljes cikk elolvasható:

http://www.fordulopont.hu/FP-41_buda.pdf

► "A-a-a a farsangi napokban..."

Ha farsangi időszak, akkor bulik, bálok, sok vidámság, no és persze az elmaradhatatlan iskolai alsós farsang várja falunk érdeklődő lakosságát.

Minden évben a 4. osztályosok kiváltsága, hogy megrendezze ezt a mulatságot.

Lázás készülődés, elsőpró ötletvihar és iszonyatos összefogás jellemzi az előkészületeket. Minden szervező család életviteltől, szakmai, munkahelyi adottságaitól függően sajátos segítséget tud ilyenkor nyújtani. Idén például kaptunk körülbelül 8 kg pattogatni való kukoricát, melyet a gyerekek lázasan morzszoltak le, fittyet hányva az ujjaikon egyre szaporodó vízhólyagokra. Akadt, aki hot-dog készítő gépet kért kölcsön, vagy vállalta a teljes árubeszerzést. Nagy szervezkedés folyt a sült krumpli biznisz körül is, de a palacsintások és gofrisok is kitétek magukért. Minden család süt ilyenkor 2-3-féle süteményt és 1 vagy 2 tortát! A gyerekek az egész buli alatt folyamatosan árusítanak és segédkeznek.

A műsor ilyenkor önmagáért beszél. Minden osztályfőnök egy kis koreográfiával készíti fel az osztályát, melyet a szü-

kös zsibongónkban tekinthetnek meg az érdeklődők. Idén felkértem *Fiskus Olgát*, hogy készítsen felvételt a műsorról. Egy nagyon színvonalas videóval lepett meg, amit nagyon köszönünk Neki. Az érdeklődők itt tekinthetik meg:

 www.youtube.com/watch?v=8toOrDgL-Ms

Idén a 4. osztályosok nyitótáncával indult a produkciósorozat. Őket követték a kis Gombák egy nagyon aranyos, kirándulós hangulatú táncsal. Felkészítő tanárunk *Oroszi Lászlóné Ági* néni, aki ötletgazdagságának köszönhetően, a gomba-fejek szülőanyja. Majd félelmetes hangulat uralkodott el a csöppnyi tánctéren. 17 tigris mutatta be ősi táncát *Gremesperger-né Sáfrán Szilvia* elképzelései alapján. Őket követték a Túró Rudik, akik fantasztikus, különböző csomagolásban jártak el vidám táncukat, melyet *Kovácsné Darabos Erzsébet* tanított be nekik.

Majd megtekinthettük *Nagy Imréné* (Margit néni), mint cirkuszi producer műsorszámát, melyben a gyerekek nagyon sokféle mutatványt adtak elő. Szándékosan került sorozatunk végére a Tűztánc, melyet *Fiskus Béláné Olgi* néni vitt színre. Jelmezük egyszerű, mégis igen látványos és hatásos volt. A táncoló tűz lobogását idézték meg. S hogy miért éppen a műsor végén? Természetesen a tűzoltás matt. Vízmennyiséget nem kímélve söpörte le őket egy tűzoltó. Még hamu sem maradt utánuk.

A gyerekek munkáját 3 tagú zsűri értékelte, *Juhászné Kékesi Rita*, *Dobozi Zsuzsa* és *Fébertné Agh Erzsébet* személyében, akiknek értékes munkáját ezúton is szeretném megköszönni.

A jutalmak kiosztása után következett a tombolahúzás, ahol apróságokat, értékes tárgyakat és tortákat nyerhettek a szerencsés résztvevők.

Gyakorlatilag minden évben a tombolahúzás vége a farsangi buli végét is jelenti egyben.

Ilyenkor már mindenki lassan hazaszívárogo. A rendező osztályra pedig vár a takarítás, amit szintén nagy összefogással, szorgalommal pillanatok alatt elvégeztünk.

Még egyszer nagy-nagy köszönet a szülőknek, hogy mindenki lehetőségei és adottságai szerint részt vett a munkákban.

S hogy mi a jutalom? Egy kétnapos osztálykirándulás a Balaton-felvidéken!

Jankóné Csapó Noémi

A felső tagozatosok farsangját február 7-én rendezték a nyolcadikosok. Sajnos kevés jelmezesünk volt, ám a nyolcadikosok tánca nagy sikert aratott.

A farsang hercege *Dömsödi Balázs* (8.oszt.), hercegnője *Kecskés Vivien* (5.oszt.) lett. A hercegnőt - félénksége miatt - a hercegi pár táncában nagy derűtségünkre *Forrás Nándi* helyettesítette. Legnagyobb sikere a rulettnak volt, pillanatok alatt megnyerték a szülők által felajánlott rengeteg tortát!

Jó hangulatú délután volt, amelyért köszönet jár az anyukáknak, akik levették a gyerekek válláról a bál lebonyolításával járó feladatokat!

Némethné Szabó Anna

Fotók: Oroszi Lászlóné és Kovácsné Darabos Erzsébet

Tisztelt támogatóink!

Idén immár 22. alkalommal rendezzük meg a térség legjelentősebb szavalóversenyét, amely az elmúlt években rajz-, sakk-, futó- és matematikaversennyel is kiegészült. A rendezvényekre több száz lelkes fiatal érkezik, és a színvonalas lebonyolításhoz szeretnénk kérni az Önök segítségét.

Már eddig is rengeteg felajánlást kaptunk a szülöktől, vállalkozóktól, önkormányzattól, tankerülettől. Mindannyian tudjuk, hogy az összefogással nemcsak az iskola, hanem településünk jó hírnevét is öregbítjük.

Kérjük, hogy támogassák programjainkat felajánlásaikkal. Köszönjük!

Eredményeink

A Zrínyi Ilona matematika versenyen *Trejtárné Ágnes* (5. o. tanuló) 6. helyezést ért el, felkészítő tanára *Zelena Zsolt*.

Szabó Éva

Szűróvizsgálat

„Szánjon 5 percet az egészségére!”

8. oldal

Elmúlt farsang, itt hagyott...

Óvodásaink napjai vidám farsangi készülődésben teltek az elmúlt hetekben. Kicsik és nagyok izgatottan várták a farsangi mulatságot.

KOCSIS IRÉN vezető óvónő

Bohócokat, álarcokat készítettek, csúfolókat, tréfás verseket és énekeket ismertek meg. A szülőkkel együtt gyönyörködhattunk a gyermekekben, amikor eljött a farsang napja és a kicsik „maskarába” öltöztek.

Bízom benne, hogy a szülők is jól érezték magukat az óvodai farsangon eltöltött órákban.

Örülök neki, hogy ebben az évben nemcsak az óvodás és iskolás gyerekek, hanem a felnőttek is KarneVAL-ozhattak. Számomra igazi felüdülés volt a hosszú tél után ez a szórakoztató rendezvény, színes és színvonalas volt a program. Tisztelet és köszönet azoknak, akik előkészítették, megszervezték. Várjuk a folytatást jövőre.

Néhány érdekesség farsangról: a farsang ünnepe vízkereszt és hamvazószerda közé esik, melyhez számtalan népi hagyomány kapcsolódik. A párválasztás mellett a farsang lényege a szabályok felrúgása, és kigúnyolása. Az álarcok és a

Tájékoztató az óvodai beiratkozásról

Az óvodai jelentkezés helye és időpontja: Vajda utcai óvoda, Húsvét utáni héten.

- Április 23. 08:00 – 16:00
- Április 24. 08:00 – 16:00
- Április 25. 08:00 – 12:00

Az óvodai jelentkezés helyét, idejét, és, hogy milyen iratokat kell bemutatni, kiplakátoljuk, illetve az óvoda honlapján is megjelenítjük majd. A Kossuth utcai óvodában a nyár folyamán férőhelybővítéssel egybekötött felújítási munkák lesznek, melynek eredményeként fel tudunk majd venni minden jelentkező gyermeket.

A 3 éves kortól kötelező óvodába járás törvénye majd 2015 szeptemberétől lép életbe, tehát a következő évben.

maszkok viselése is erre vezethető vissza, a névtelenség az „arctalanság” biztosítja mindenkinek az önfeledt mulatozás lehetőségét.

A farsangzáró három napot nevezik „farsang farkának”, ezek a felszabadult mókázás igazi napjai. „*Felkötjük a farsang farkát*”- mondták az idősebb emberek, ha farsang idején meglátogatták egymást és a rokonságot, vagy szórakozni mentek (a busójárás is ekkor van). A népi kalendáriumban különleges nap a hamvazószerda utáni csütörtök, amikor is felfüggesztették egy napra a böjtöt, hogy elfogyaszthassák a megmaradt farsangi finomságokat ez a torkos-, vagy tobzódócsütörtök. A hagyományok szerint a mulatságok végén a

telet is elűzzük, kiszebabával, hangos keprelőkkel. Ezt az óvodásokkal is meg tesszük, nagyon élvezik! Virágvasárnapon pedig már a tavasz közeledtét ünnepeljük. Én a téltemető virággal búcsúztatom a telet, melyben már a tavaszvárásom is benne van.

Sárga, kehelyszerű virágot hozó kistermetű védett növény, mely már februárban virágzik. (Vigyázat! A szára és a virága is mérgező!)

Nyíltnap

Az óvodai jelentkezés előtt nyílt napot tartunk az új gyermekeknek, és szüleiknek. Ezen a napon bejöhettek az óvodákba, ismerkedhetnek, körül nézhetnek, a gyermekek játszhatnak. Ennek időpontja: 2014. április 11. péntek.

Még mindig szeretettel várjuk az 1%-ok felajánlását A Váli Gyermekek Jövője Alapítványnak. Udvari mozgásfejlesztő eszköz vásárlására szeretnénk a kapott támogatást fordítani.

Könyvtári közlemények

Kedves Olvasók!

Az elmúlt időszakban az alábbiaknak lehettek részesei a könyvtárba látogatók

CSÓKÁS ELEKNÉ könyvtáros

Január kiemelt eseménye a Magyar Kultúra Napja. 1989 óta január 22-én ünnepeljük, mert a kézirat szerint Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását.

Ebből az alkalomból a könyvtári Kulturális Kávéház programsorozatában 2014. Január 24-én és február 9-én két részben került vetítésre Jankovics Marcell: Az ember tragédiája című animációs filmje a Polgármesteri Hivatalban.

Február 14-i kulturális kávéházunk témája a farsang volt, különösen a váli és környékbeli népszokások. (pl. szekér a háztetőn:)

Február a rómaiaknál a legösibb időken az utolsó hónap volt, záró napja pedig Terminus, tehát a végzés, a befejezés ünnepe. Ez magyarázza, hogy részben a halállal, részben a termékenységgel kapcsolatos kultuszok fűződnek ehhez az időszakhoz, és általában az engesztelés hónapjaként tartották számon az ókorban. Ovidius a Római naptárban részletesen leírja a februári ünnepeket és a velük kapcsolatos mitológiát. A hónap nevének eredetére is magyarázatot ad: februa néven nevezték minden olyan anyagot, amellyel a tisztító szertartásokat végezték.

A hónap latin neve, Februarius a klasszikus szerzők szerint a szabin februm, "tisztulás" szóból ered. Való igaz, a február már az antik Rómában is a decemberi, januári vígságra következő testi-lelki purgálás idejének számított. A február eredetileg hiányzott a régi tízhónapos római évből, Numa Pompilius függesztette hozzá.

Kosbor életmódklub

A Kosbor Életmódklub tél utáni méregtelenítő gyógynövényes ételek-itakok kóstolójával várta a megjelenteket.

„Összeültünk, mi lenne, ha ... Megpróbáljuk, gondoltuk. S lám kiderült, sokan vannak közöttünk, akik szintén így gondolták, hogy minden hónap utolsó szombatján összejövünk.

Februárban arról cseréltünk gondolatokat, hogy a levendulát nemcsak molyirtásra, kozmetikumokban lehet

használni, hanem nagyon finom limonádét lehet belőle készíteni. A szilvalekváros-levendulás-gyömbéres lekvárt és a sárgabarackos-levendulás lekvárt palacsintába töltve kóstolgattuk. ☺ A levendulás linzer is mind elfogyott! ☺ Téli teát ittunk, és volt Bükki Varázs is!

Március 29-én 18⁰⁰ órától ismét várunk mindenkit, akit érdekel. Ha van felesleges gyógynövény töve, magja, egyéb szaporító anyaga, kérjük, hozza el, és cserélünk! Az sem baj, ha nincs, akkor is jöjjön bátran, mert itt hozzájuthat! Szeretnénk bővebben megismerni a fekete nadálytővel is. És kóstolunk megint..."

Dudás Béláné

Költészet napja a könyvtárban!

A Kulturális Kávéház programsorozatában 2014. április 12-én író-olvasó találkozóra várja az érdeklődőket Benke László költő és Szersén Gyula színművész. Részletek a honlapon, plakátokon, vagy érdeklődni lehet a községi könyvtárban:

Vajda János u. 36.

telefon: 30/86-86-876

e-mail: konyvtar@val.hu

Csókás Elekné

A Válinfó következő lapzártája:

2014. május 12. hétfő.

Várjuk írásait, beszámolóikat, olvasói leveleiket, fotóikat, melyeket az

alpolgarmester@val.hu

e-mail címre küldhetnek el.

HIRDETÉS ÖNKORMÁNYZATI INGATLAN ÉRTÉKESÍTÉSRE

Vál Község Önkormányzata „az önkormányzat vagyonáról” szóló 18/2012. (IX. 06.) önkormányzati rendelete, valamint a 151/2011. (XI. 29.) számú önkormányzati határozat alapján a következő hirdetést teszi közzé:

Vál Község Önkormányzata (2473 Váli, Vajda J. u. 2.) eladásra meghirdeti a Váli, Rákóczi u. 5. I. em. 1. sz. alatti önkormányzati öröklakást.

A 69 m²-es, beköltözhető, tehermentes, üresen álló ingatlan, a következő helyiségekből áll: 3 szoba, közlekedő, konyha, fürdőszoba, WC, kamra. A lakóépület összkomfortos. A lakáshoz egy 4 m²-es terasz is tartozik, valamint közös használatú udvar, parkolási lehetőséggel. Az ingatlan állapota átlagos. Az épület jó megközelítési lehetőséggel, a település központjában található.

A minimális irányár:

7.000.000.- Ft

azaz Hétmillió forint (mely összeget általános forgalmi adó fizetési kötelezettség nem terhel). További információ kérhető, valamint a vételi szándék bejelenthető a Polgármesteri Hivatalban.

Védőnői szűrővizsgálat

Az időben felfedezett kóros hámelváltozás gyógyítható. Szánjon 5 percet az egészségére!

KÁRPÁTI HAJNALKA védőnő

Magyarországon igen magas a daganatos megbetegedések és halálozások száma. Évente a meghaltak 23,8%-a valamilyen daganatos betegségben hal meg (2007-ben 31.639 fő).

A nők daganatos halálózása - a daganat típusától függően - 28-37%-kal magasabb az uniós átlagnál. 2007-ben hazánkban 424 nő halt meg méhnyak rákban. A halálozási esetszámokat a rendszeresen bevezetett szűrések ellenére sem sikerült 400 fő alá leszorítani.

2009 óta lehet településünkön igénybe venni térítésmentesen a védőnői szűrővizsgálatot. Kenetvételezre jelenleg csak a behívólevéllel rendelkező hölgyek jöhetnek. A mintavétel laboratóriumi elemzése teljes mértékben alkalmas a méhnyak rosszindulatú elváltozásának kiszűrésére.

A **daganat** a szervezet saját, de maradvány megváltozott sejtjeiből keletkező kóros sejtörmeg. Legfőbb jellemzői: mértéken túli burjánzás, növekedése nincs összhangban a kiindulás helyét képező szövet növekedésével, szerkezete attól eltérő, a szervezet számára haszontalan, sőt gyakran káros tevékenységet folytat. A daganat minden olyan sejtől kiindulhat, amely a születést követően szaporodóképességét megőrizte. Ilyen pl. a méhnyakban levő hámsejtek csoportja. A jó és rosszindulatú daganatok elkülönítésének legmegbízhatóbb eszköze a mintavételt követő szövettani vizsgálat. A szűrővizsgálatok célja a rák megelőző állapotok kiszűrése, megfelelő kezeléssel a folyamatok visszafordítása, a gyógyulás elérése.

A **méhnyakrák** mintegy 10 év alatt fokozódó súlyosságú hámelváltozásokon keresztül kialakuló progresszív betegség. A szakterület mai állása szerint a 3 évenkénti szűrővizsgálatnak jó esélye van „tetten érni” a folyamatot, mielőtt még rákká alakulna. A szűrés célja a korai felismerés Arra irányul, hogy alkalmunk legyen beavatkozni a betegség természetes lefolyásába, megszakítva ezzel a kialakulásának folyamatát. Az időben felfedezett kóros hámelváltozás **gyógyítható**. A jelenlegi szűrési lehetőségek alapján ki-

mondható, hogy hazánkban egyetlen nőt sem szabadna elveszíteni a nőgyógyászati rákok eme típusa miatt.

A statisztikában olvasott 424 fő lehet csupán egy adat, számomra 424 család, édesanya, gyermek, nagymama. Csupa olyan személyek, akikre nagy szükség lenne, s hiányuk pótolhatatlan. Az adatok mögött megrázó sorsok húzódnak.

A védőnői méhnyak szűrés lényege - **mindössze 5 percet igényel** - mintavétel a nyakcsatorna és a méhszáj területéről.

A vizsgálat a nőgyógyászati mintavétellel egyenértékű. A laboreredmények is helybe érkeznek vissza. Ismételt kenetvételezre is helyben van lehetőség. A szűrővizsgálat célja a rák megelőző állapotok korai kiszűrése, illetve egyéb - a kenet laborvizsgálata során kiderült - elváltozások miatt nőgyógyászhoz irányítás.

A vizsgálat időpontja:

hétfő 17h-18h

Bejelentkezés telefonon:

+36 (30) 619-9454

e-mail-en:

vedonoval@gmail.com

Egyéni időpontok is kérhetők, amennyiben a hétfői napok nem megoldhatók. Szánjon 5 percet az egészségére! Várom megtisztelő jelentkezésüket!

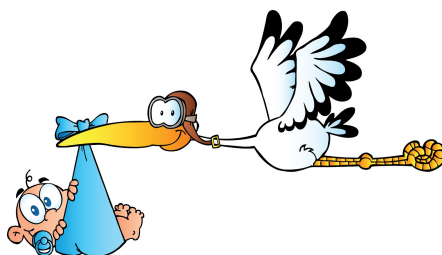
**Kárpáti Hajnalka
védőnő**

GÓLYAHÍREK

JANUÁR

**Molnár Gabriella
Rekettyei Kornél Imre**

GRATULÁLUNK!

Moksa Elixír

Tisztelt Váliak, Kedves Lakótársak!

Sok szeretettel hívunk és várunk mindenkit Vál Község 2014. évi egészségnapjai rendezvényeinek keretében szervezett Moksa Elixír bemutatására és előadásaira.

A WHO így definiálja az egészséget: "Az ember akkor egészséges, ha testi, lelki, szociális, és szellemi egyensúlyban van!" A Moksa Elixír ezt az egyensúlyt képes helyreállítani.

Amit a Moksa Elixírről tudni érdemes a teljesség igénye nélkül:

Magyar találmány! Egy soproni orvos-házaspár **dr. Márkus István** szülész-nőgyógyász, klinikai onkológus és **Bencze Ilona** homeopata sokévi kutatásának eredménye. Egyedülálló, különleges és sajátos, hatásmechanizmusát illetően nincs hozzá hasonló az egész világon. Nem tüneti kezelést ad, hanem az OKOT szünteti meg, Szervezetünk szabályozó rendszerére fejt ki jótékony hatását. Minden gyógyszer és kezelés mellett biztonságosan szedhető, nincs mellékhatása, csak jó hatása, OETI Notifikációs számmal ellátott, táplálék kiegészítőként forgalmazott komplex információs készítmény, mely 84 kárpátmedencei virág üzenetét tartalmazza. Öt éve forgalmazott, 28-30 országban van jelen.

Abban is egyedi a Moksa Elixír, hogy megtalálja és feloldja szervezetünkben a lelki traumák okozta blokkokat, elakadásokat, az OKOT megszünteti és a harmónia irányába állítja a szervezetet, felébreszti az öngyógyító képességet, ezért testi tüneteink javulnak.

Az egészségnapok keretein belül, de későbbi időpontban egyeztetve falunkba látogat és előadást is tart a Moksa Elixír feltalálója és természetgyógyászkunk, valamint a MOKSHA TV stábjá, akik felvételeket készítenek majd a falu nevezetességeiről, az előadásról - itt jegyezném meg, szeretném, ha minél többen eljárnának -, és személyes felvételeket is készítenek, ahol előre megadott témakörben kell válaszolnia saját szavaival azoknak, akik ebben partnereink lesztek. 2-5 percek lesznek ezek a felvételek. Részleteket később megbeszéljük. Szeretettel várunk mindenkit!

Barnáné Ravasz Ágnes

Vál Község
Önkormányzata

SZÁNJON EGY NAPOT EGÉSZSÉGÉRE!

TÁMOP 6.1.2.-11/1-2012-1084

EGÉSZSÉGNAP

2014. március 22. szombat 10.00 óra

Vál Község Önkormányzata a TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-1084 számú
„Egészséges életmód programok Válon” című pályázata keretében
Egészségnapot szervez

10.00-13.00 Szűrővizsgálatok:
(kupongyűjtő állomások)

Helyszín: Orvosi rendelő

1. Látásélesség vizsgálat, színlátás vizsgálat – Saszták Optika Kft.
2. Vércukormérés
3. Koleszterinszint mérés – Kissné Kiss Erzsébet

Helyszín: Védőnői tanácsadó

1. Bőrrák szűrés (anyajegyek, pigmentfoltok) – 11.00 órától Dr. Malmos Erzsébet onkodermatológus főorvos
2. Hallásvizsgálat
3. Vérnyomásmérés – Kárpáti Hajnalka védőnő

További programok:

Helyszín: Községi Ház

12.30-tól meghívás 1 adag egészséges ebédre azok számára, akik 5 db kupon összegyűjtöttek a szűrőállomásokon.

14.30-tól Dr. Kovács Csaba, természet-gyógyász, főorvos előadása Ép testben ép lélek címmel.

10.00-14.00 Egészséges, házi készítésű termékek (sajt, hús, méz, gyümölcslé, lekvár, táplálékkiegészítő, szappan) bemutatója és vására.

A résztvevők között ajándéksomagot sorsolunk ki.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk! **VÁLjék EGÉSZSÉGÉRE!!!**

További információk

Vál Község Önkormányzata
Cím: 2473 Vál, Vajda János utca 2.
Tel.: +36 (22) 313-411
Honlap: val.hu/onkormanyzat

Helyi és Regionális Igazgatóság
www.szechenyiterv.hu
06-90 688 688

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Megnyílt az EFI Bicskén

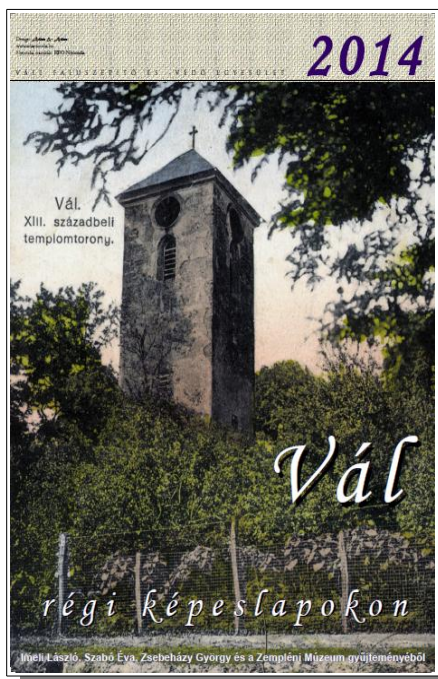
Örömmel tájékoztatjuk a kedves Olvasót, hogy a Bicskei Egészségügyi Központ Szolgáltató Nonprofit Kft. a „Legyünk együtt egészségesebbek! Egészségfejlesztés a Bicskei Kistérségben” című sikeres pályázatának köszönhetően Egészségfejlesztési Iroda (EFI) került kialakításra Bicskén a Kossuth utca 15. szám alatt.

Az iroda helyszíne lesz többek között egészségfejlesztési programoknak, kluboknak, életmód- és táplálkozási tanácsadásoknak, szakmai előadásoknak, szűrővizsgálatoknak. Felmérjük egészségi állapotát, javaslatokat adunk és konkrét programokat ajánlunk egészsége megtartása és a betegségek megelőzése érdekében. A projekt keretein belül a Bicskei Kistérség valamennyi településén élő felnőtt lakosság részére elérhetővé válik - ingyenesen és beutaló szükségessége nélkül - a szervezett szűrővizsgálatokon, egészségnapokon és életmódváltó programjainkon való részvétel. Az Egészségfejlesztési iroda (EFI) céljai közé sorolható a cukor-, a szív-, érrendszeri és daganatos megbetegedések csökkentésének támogatása, a krízishelyzetben levők felkarolása, a lakosság életminőségének javítása.

Az EFI ünnepélyes megnyitására 2014. március 13-án 09.00 órakor került sor Bicskén a Művelődési Házban.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt! Az EFI munkatársai:

**Artainé Deák Anikó és
Berecz Botondné Marcsi**

► KarneVÁL

Március 1-jén már reggel 7 órakor ébresztette a falut a karneváli zene, felhívva a figyelmet, hogy délután, akinek van kedve csatlakozzon a jelmezbe bújtt felvonulókhoz.

Délután 1 órától elkezdett gyülekezni a falu apraja-nagyja, hogy közösen búcsúztassuk a telet, s köszöntsük a tavaszt. Szerencsére az égiek is mellénk álltak, gyönyörű tavaszi napsütéssel ajándékoztak meg minket.

nő beszédével, és ajándékozott meg minden segítőt, támogatót egy-egy karneváli emlékekkel.

Az ünneplők között találkozhattunk Piroskával és a farkassal (nagymamástól, farkasostól), Shrekkel, bohócokkal, gombácskákkal, tigrisekkel, hippikkel, cowboyokkal, cowgirllel, tavasztündérekkel, Túró Rudikkal, Lúdas Matyival (Döbrögistől, libástól) hercegekkel, hercegnőkkel és rengeteg ötletes és színes jelmezbe bújtt falubelivel. Este 9-től egy fergeteges hangulatú bállal zártuk az I. KarneVÁL-t.

3 órakor elindult a menet a Válvölgye Étterem elől, volt aki előre feldíszített szállító járműveken, volt aki gyalogosan, volt aki biciklire ülve csatlakozott a felvonuláshoz. Visszatérően, az Étterem előtt felállított rendezvénysátor alatt elkezdődött a műsor, melyet Marton József (Válvölgye Gasztronómiai Kulturális Turisztikai Egyesület elnöke) nyitott köszö-

It is szeretnénk köszönetet mondani a fellépőknek, felkészítőiknek, támogatóinknak, segítőknek, akik rengeteg fáradságos munkával és időt nem sajnálva, szellemi és fizikai segítségükkel hozzájárultak az I. KarneVÁL létrejöttéhez.

Reméljük, jövőre még többen kedvet kapnak, hogy maskarákba bújva együtt köszöntsük a tavaszt!

Köszönjük Darabos Erzsébetnek, Gremsergerné Sáfrán Szilviának, Nagy Imréné Fehér Margitnak, Oroszi Lászlónak, Jankóné Csapó Noémink és osztályaiknak, Edwin Michelnek és feleségének, Kárpáti Józsefnek és Kárpáti Hajnalkának, Déri Klaudiának, Kocsis Dávidnak, Mihálovics Róbertnek, Móricz

Józsefnek, a Dinasma hastáncscsoportnak, az Őszidő Nyugdíjas Klubnak, a tordasi Rezeda csoportnak, a Válinka néptáncscsoportnak, a Vox Váli és Barátainak, a Bibor Néptáncscsoportnak, a Molnár Band-nak, Bechtold Tamásnak, Ádám Zsuzsannának, Zsohár Melindának, Gali Ritának, Samuné Pásztor Máriának, Nagy Istvánnak, Marton Henriknek, Tóth Adriennek, Schmidt Ferencnek, dr. Molnár Balásznak, a váli tűzoltóknak, Váradi Endrének, Vabrik Zoltánnak, Kocsis Bálintnak, Simon Lászlónak, Németh Györgynek, Horváth Zoltánnak, Kamocsa Zoltánnak, a váli polgárőröknek, és a Válvölgye Étterem dolgozóinak.

Marton József
Fotók: Szabó László

► Ünnepek íze a Válvölgyében

A Válvölgye Gasztronómiai, Kulturális és Turisztikai Egyesület kéri a Válvölgyében lakó, főzni-sütni és enni szerető embereket, hogy küldjék el a legjobb receptjeiket, és ha van, hozzá kapcsolódó történeteiket a valvolgyegkte@gmail.com e-mail címre, vagy írásban a Válvölgye Étterembe.

A nyár folyamán megrendezzük az Első Váli Pikniket, ahol szakavatott zsűritagok fogják a megfőzött ételekből kiválasztani a legjobbakat, amelyek bekerülnek a megjelenő szakácskönyvbe.

Várjuk receptjeiket, a legjobb recepteket díjazzuk!

VGKTE

► II. Katonánóta-fesztivál

2014. május 11-én (vasárnap) megtartjuk a tavalyi nagy sikereknek köszönhetően, a II. Katonánóta-fesztivált. Az idei téma: az I. világháború.

Szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy továbbra is várjuk, olyan környékbeli egyéni és csoportos fellépők jelentkezését, akiknek van valamilyen I. világháborúhoz kapcsolódó történetük, előadásuk, amit szívesen megmutatnának a nagyközönségnek.

Elérhetőségek: 20/201-1397, 22/243-137, vagy valvolgyegastro@gmail.com

VGKTE

► Református hírek

Evangélizációra, előadássorozatra hívnunk minden kedves érdeklődőt 2014. április 1-től 5-ig (keddtől szombathig) a Református Gyülekezeti Házba (Vál, Kossuth u. 8.). A sorozat címe: **Ötféle kapcsolatban** 1. nap: Isten, mint Atyám, 2. nap: Az Úr Jézus, mint barátom, 3. nap: A Szentlélek, mint vigasztalom, 4. nap: Én, mint Isten gyermeke, 5. nap: Mi, mint testvérek. Meghívott előadó: *Somogyi László* református lelkész (Székesfehérvár) Az előadások minden este 6 óra körül kezdődnek. Mindenkit szeretettel várunk, a belépés díjtalan!

Családos délutánra várjuk a gyermekeket szüleikkel együtt Virágvasárnap, április 13-án, vasárnap délután 3-tól 6-ig a Református Gyülekezeti Házba és udvarára. Énektanulás, kézműveskedés, ügyességi játékok várják az érdeklődőket! Ha valaki egy kis süttivel vagy üdítővel hozzá tud járulni a délutánhoz, előre is köszönjük!

Farkas Balázs István

► Új eszközökkel az Önök védelmében

Az Önkormányzat segítségével az elmúlt hetekben megkezdődött, és mára már be is fejeződött a Váli Tűzoltó Egyesület pályázaton nyert 35.010.037,- forint összegéből az eszköz beszerzésre fordítható 10.120.529,- forint felhasználása. Ez az összeg magában foglal 12 pár védőcsizmát (577.444,-Ft.), 12 db védősisakot (1.208.151,-Ft.), 12 db komplett védőruházatot (2.585.695,-Ft.), 1 db légtérlemező készüléket (196.850,-Ft.), 1 db hőkamerát (2.830.830,-Ft.), 1 db zagyszivattyút (849.706,-Ft.), 1 db feszítőhengert kiegészítőkkal (1.871.853,-Ft.). Az emlí-

tett összeg az Egyesület Leader-csoportnál benyújtott pályázatának egyik eleme volt. A fennmaradó összeg tűzoltószertár bővítésére, illetve rendezvényre nyert összeg, ami a közeljövőben kerül felhasználásra. A laktanya felújításának kivitelezésével váli vállalkozókat szeretnénk megbízni, akik már bizonyították a régi szertár felújításánál magas szintű szaktudásukat. A beszerzett eszközöket, illetve a felújított épületet mindkét tűzoltóság tűzoltói közösen használják majd, annak érdekében, hogy az Önkormányzati Tűzoltóság által védett hat település tűz- és műszaki biztonságát magasabb színvonalon tudják biztosítani.

Nagy István alelnök

► A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság felhívása

„Mindenki éljen biztonságosan!”

Ne adjon esélyt a bűnözőknek!

- Az idegeneket mindig fogadja egészséges bizalmatlansággal, legyen velük óvatos!
- Ne engedjen be idegeneket otthonába még akkor se, ha csak egy pohár vizet szeretnének kérni!

- Szereltesen fel biztonsági zárat a lakásra és mindig zárja is be a bejárati ajtót még akkor is, ha csak a szomszédhoz megy át!
- Ne hagyja nyitva a kaput, a ház, lakás ajtaját, még akkor se, ha az udvarban vagy a kertben tartózkodik, mert bárki bemehet észrevétlenül!
- Ne tartson sok pénzt otthonában. Soha ne tárolja egy helyen bankkártyáját és annak biztonsági kódját (PIN kód)!
- Házalóktól ne vásároljon, mert a hibás terméket nem tudja majd kicseréltetni, garanciát nem vállal érte a házaló!
- Soha ne tartsa értékét, pénztárcáját kabátja vagy táskája külső zsebében, vagy a bezáratlan táská tetején!
- Utazáskor csomagját lehetőleg ne bízza ismeretlenekre!
- Amennyiben környezetében, lakóhelye területén gyanúsán viselkedő, közlekedő

idegen autót lát, jegyezze fel a gépjármű színét és rendszámát. A területen esetlegesen történt bűncselekmény felderítésében ez nagy segítséget nyújthat!

Amennyiben bűncselekmény áldozatává vált, az észlelést követően, azonnal értesítse, s kérjen segítséget a rendőrségtől a 112-es vagy a 107-es telefonszámok valamelyikén!

PROGRAMAJÁNLÓ

MÁRCIUS

- 03. 22. Egészségnap
- 03. 23. Nordic Walking
- 03. 29. Borverseny

ÁPRILIS

- 04. 04. Vajda Szavalóverseny
- 04. 05. Életmentő vetélkedő
- 04. 12. Biciklitúra
- 04. 13. Sütvásár és bolhapiac
- 04. 26. Tavasz Táncház

MÁJUS

- 05. 01. Focikupa
- 05. 02. Retro disco
- 05. 07. Vértadás
- 05. 11. Katonanóta-fesztivál
- 05. 17. Egészségnap
- 05. 17. Flórián- és Vajda-nap
- 05. 30. Óvodai ballagás

BORVERSENY

2014. március 29-én
szombaton 17.00 órakor
a Válvölgye Étteremben.

A borokat 13-16 óráig lehet leadni a helyszínen címke nélküli palackokban.

Nevezési díj: 400,- Ft/palack

Szeretettel várjuk a borbarátokat!

Váli Faluszépítő és -védő Egyesület

Részlet Bechtold Tamás polgármester március 15-i ünnepi beszédéből

[...] Arra gondoltam, hogy vajon meddig ünnepeljük még Magyarországon március 15-ödikét? Vajon meddig lesz fontos a szabadságért elesett hősök emléke? És ha már ez mind nem számít, akkor vajon milyen világ lesz nálunk?

Mi lesz, ha a nagy uniós olvasztótégelyben eltűnik kicsinyre zsugorított országunk, melynek nyelve egyre silányul. A fiatalok számomra érthetetlen, rejtjeles nyelvet használva üzengetnek egymásnak mobiljukon vagy a számítógépen keresztül és ordító helyesírási hibákat ejtenek közben. Mi lesz ezzel a néppel ha ez így megy tovább?

A több mint negyven évi szocializmus kiölte belőlünk a hazafiasságot. A rendszer fenntartása érdekében elérte, hogy a munkának ne legyen becsülete és elérte azt is, hogy igényeinket leszállítsuk az igénytelenség szintjére. Már csak hab volt a tortán, amikor a rendszerváltozás után újfajta szenny öntötte el hazánkat nyugatról. Beköszöntött a szappanoperák, akciófilmek és bárgyú vígjátékok kora. Gyermkeink számítógépes játékokon keresztül ölik egymást vidáman, és a jó játék után energiáitallal koccintanak egymás egészségére.

Mi lesz ezzel a néppel ha ez így megy tovább? - Visszhangzik továbbra is fejemben a kérdés.

Vajon számít-e tíz, húsz vagy száz év múlva, mit tettek a márciusi ifjak, tudják-e majd az akkoriak, ki volt Petőfi Sándor? Ki volt Bem apó? Vajon el tudnak-e mondani akár csak egy nevet is az Aradi tizenhárom közül?

A csatatér, ahol Petőfi örök nyugalomra talált Segesvár mellett fekszik. Ma Románia. Ha egy ott élő ember áttelepül az anyaországba, leromániozzuk. Pedig onnan érkezett, ahol a magyar szabadságért hősi halált halt katonáink vére öntözte az anyaföldet. [...] Elgondolkozom rajta, ha most kellene kivívni szabadságunkat, vajon most is ilyen egyszerű lenne harcba hívni fiataljainkat?

Kérdésemre a választ 1956. október 23-án adták meg. Mindegy milyen kor, mindegy milyen zsarnok. A magyarok nem tűrik az elnyomást és ha kell, szabadságuk kivívásáért képesek összefogni akár életük árán is.

Ezt tapasztalhatjuk az elmúlt négy évben is. Bár Európa gerince recseg-ropog a gazdasági válság súlya alatt, egy kis nép Európa közepén mer más választ adni a válság által felmerült kérdésekre. Mer szembeállni a multinacionális nagyvállalatokkal, a külföldi kézben lévő bankokkal és önálló úton elindulva lassan, de biztosan kilábal a válságból. És ha ez még nem lenne elég, a magyar gazdasági modellt egyre több, nálunk jóval fejlettebb, hosszú ideje demokráciában élő ország veszi át.

De nem kell túl messzire menni ahhoz, hogy büszkéek lehessünk. Ezelőtt három és fél évvel Vál még a csőd szélén állt. Nap mint nap az életben maradásért küzdöttünk és csak reménykedhettünk, hogy valamilyen isteni csoda folytán nem merülünk el az adósság mocsarában.

Ezzel szemben ma arról tudunk beszámolni, hogy az önkormányzat kiegyensúlyozottan működik, nincsenek napi anyagi problémáink és az elmúlt három évben közel 500 millió forint fejlesztési pénz érkezett falunkba. Napelemek látják el árammal intézményeinket, megújult a Tűzoltó múzeum, a Sétatér, a sportöltöző és a játszótér. Új egészségházba járhatunk, melynek tevékenységét egészséges életmódra nevelő programokkal egészítjük ki. 40 embernek adunk hamarosan szakmát és ezzel egy időben több mint egy évig fizetést is. Tűzoltóink új védőruhákban mehetnek segíteni a bajbajutottakon és ha túl vannak a mentésen, egy megújult laktanya várja nemsokára Őket. Kibővül a Kossuth utcai óvoda és a régi orvosi rendelő helyén egy új könyvtár nyitja meg kapuit. És végül de nem utolsósorban polgárőreink - és ezzel mi magunk is - hamarosan egy új terepjáróval lesznek gazdagabbak.

Hosszú volt az idáig elvezető út és meglehetősen göröngyös. Csatainkat mi is megvívtuk, és bár sebeket szereztünk és ejtettünk is, büszkéek lehetünk az elért eredményekre. Azt is tudom, hogy ezek az eredmények sose jöttek volna létre összefogás nélkül. Ezeket az eredményeket mi, Váliak együtt értük el. Legyünk rá büszkéek!

Kedves Váliak! Élünk úgy, hogy őseink büszkéek lehessenek ránk és utódaink előtt járjunk jó példával elől! Mert élni csak úgy érdemes, hogy ha eljön utolsó napunk itt e földön, nyugodt szívvel mondhassuk: Megcselekedtük mit megkövetelt a haza.